

รายงานการสังเคราะห์งานวิจัย

เรื่อง การส่งเสริมความผาสุกทางจิตวิญญาณ โดยใช้ภูมิปัญญาไทย

ดร.รวีวรรณ เฝ้ากัณฑ์

กระบวนการสังเคราะห์ ประกอบด้วย

1. คณะพยาบาลศาสตร์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการรวบรวมและสังเคราะห์งานวิจัย ปีการศึกษา2555
2. มีการประชุมพิจารณาเลือกผลงานที่แล้วเสร็จ มีจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่
  - 2.1 นวัตกรรมการบูรณาการภูมิปัญญาไทยในการส่งเสริมความผาสุกทางจิตวิญญาณ
  - 2.2 การศึกษาการนำภูมิปัญญาเพื่อการดูแลตนเองในผู้ป่วยเบาหวาน
3. วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัย

สรุปผลการสังเคราะห์ที่ได้ดังนี้

ในการสังเคราะห์สรุปประเด็นสำคัญได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1.กลุ่มตัวอย่าง ประเด็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ทั้ง 2 เรื่องเป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา และการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้ป่วยเรื้อรัง ที่เจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานและโรคทางอายุรกรรม ซึ่งประเด็นปัญหาที่สำคัญของผู้ป่วยเรื้อรังคือ ปัญหาด้านสุขภาพทางจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นความทุกข์ที่เกิดจากการที่ต้องปรับตัวต่อภาวะเจ็บป่วยที่ยาวนาน มากกว่า 3 เดือน ผู้ที่สามารถปรับตัวได้ จะเป็นผู้ที่มีความผาสุกทางจิตวิญญาณ ขณะที่ผู้ที่ไม่สามารถปรับตัวได้ จะเป็นผู้ที่มีความทุกข์ใจต้องการการเยียวยาที่เหมาะสม จากการศึกษาเรื่อง นวัตกรรมการบูรณาการภูมิปัญญาไทยในการส่งเสริมความผาสุกทางจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลองที่ใช้วิธีการทางประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาไทยเป็นเครื่องมือ คือ การบายศรีสู่ขวัญ การตักบาตร การสวดมนต์ก่อนนอน และการนั่งสมาธิ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยในหออายุรกรรม จำนวน 32 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความผาสุกทางจิตซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีข้อคำถามเพียง 24 ข้อ ทำให้สะดวกในการใช้กับผู้ป่วยเรื้อรังที่มีปัญหาทางจิตใจ หรืออารมณ์อยู่แล้ว เครื่องดังกล่าวสามารถใช้ประเมินผู้ป่วยเรื้อรังเพื่อประเมินข้อมูลด้านจิตวิญญาณ แต่อาจนำไปทดลองใช้กับกลุ่มอื่นเพื่อพัฒนาเครื่องมือให้มีจำนวนข้อลดลงอีกแต่มีความเที่ยงของเครื่องมือ

3.ผลการวิจัย ผลการศึกษาพบว่าก่อนและหลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจทางจิตวิญญาณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และข้อมูลเชิงคุณภาพบ่งชี้ว่าผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่เข้าร่วมกิจกรรมภูมิปัญญาไทย มีความรู้สึกสบายใจ มีกำลังใจ ตระหนักในคุณค่าแห่งตน และมีสัมพันธภาพที่ดี แสดงว่าการใช้ภูมิปัญญา มาประยุกต์ในการเยียวยาผู้ป่วยเรื้อรังโดยเฉพาะด้านจิตวิญญาณ เป็นวิธีการที่พยาบาลเหมาะสม วัสดุอุปกรณ์ เป็นสิ่งที่หาได้ไม่ยาก มีค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย เสียค่าใช้จ่ายน้อย สามารถนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วย เรื้อรังได้เป็นอย่างดี ทั้งที่หอผู้ป่วยและที่บ้าน อาจจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง ซึ่งวิธีการที่ใช้เป็นการ บายศรีแบบย่อ คือ จัดหาฝ้ายหรือด้ายผูกแขนวางไว้ที่พานบายศรีเพื่อให้ญาตินำไปผูกแขนให้ผู้ป่วยซึ่งจะได้ การมีส่วนร่วมจากญาติในการดูแลผู้ป่วยด้วย ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อและความศรัทธาตามแนวทางของ ศาสนาที่บุคคลนับถือ จะเป็นการสร้างพลังจิตเพื่อการเยียวยารักษาตัวเองได้อีกทางหนึ่ง